

Informe sobre la necessitat de canviar el nom de determinats carrers del municipi de Calvià per donar compliment a la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears.

Antecedents

1. El municipi de Calvià compta, al llarg de tot el seu terme municipal, d'una sèrie de carrers i espais públics amb una nomenclatura vinculada amb el règim franquista.
2. Tenint en compte la legislació vigent, i segons l' establert al "Cens de Símbols, llegendes i mencions del bàndol franquista de la guerra civil i la dictadura a les Illes Balears", editat pel Govern de les Illes Balears, esdevé necessari procedir a l'adaptació del nom de 3 carrers del terme municipal de Calvià.

Consideracions tècniques

1. L'article 23 de la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears, estableixen la definició dels actes contraris a la Memòria Democràtica, d'entre el que trobem l'exhibició pública d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o esments, com per exemple a la guia pública de carrers, inscripcions i altres elements ubicats a la via pública, que commemorin, exaltn o enalteixin la revolta militar de 1936.
2. L'article 24 de la llei esmentada, estableix la creació, en el termini màxim de 12 mesos des de l'entrada en vigor de la Llei de memòria democràtica, d'un Cens que obligarà a la supressió dels símbols, llegendes i esments que hi constin. En aquest sentit, s' aprovà per part de la Comissió Tècnica de Memòria i Reconeixements Democràtic, el Cens de símbols, llegendes i mencions del bàndol franquista de la guerra civil i la dictadura a les Illes Balears.
3. Al municipi de Calvià existeixen diversos carrers que esdevenen contraris, segons la definició facilitada per la Llei 2/2018, a la memòria democràtica i que es troben inclosos al

cens esmentat.

4. Al nucli municipal de Torrenova trobam el carrer **General Garcia Ruiz** (ubicat en perpendicular a Punta Balena, s'estén entre els apartaments Vistasol i Maria Elena).

El tinent coronel Garcia Ruiz (assolí el rang de general al acabar la Guerra Civil) fou un destacat personatge de la repressió a Mallorca. Fou nomenat Governador Civil pel General colpista Goded i, des d'aquest càrrec, va dirigir una dura repressió (de tal duresa que fins i tot va topar amb el, també revoltat, Comandant Militar de l'illa, el coronel Freijó). Va ocupar el càrrec de Governador Civil durant un més i mig. A finals d'agost, un cop arribada l'aviació de la Itàlia de Mussolini, que donaria suport als revoltats, fou nomenat cap d'operacions al front de Manacor. Poc després fou destinat a la península, on primer va participar, al nord, a l'ofensiva contra el País Basc, i després, al sud, va estar a les ordres de Queipo de Llano.

El carrer apareix a la pàgina 75 del Cens de símbols, llegendes i mencions del bàndol franquista de la guerra civil i la dictadura a les Illes Balears

Es proposa el nom **Francisca Pujol Terrasa. Pionera i empresària de Magaluf.** Francisca Pujol (Calvià, 1916 - 2003) va fer feina al camp al llarg de la seva infància i adolescència, fins que als 28 anys, ja casada, es va traslladar a viure a Sa Porrassa. Fou una empresària i dona emprenedora que, primer, va regentar dos bars: el que va ser el primer bar de Magaluf, anomenat "Bar Magaluf", obert el 1954, i després, el "Bar Puerto Rico", obert el 1956. Després, juntament amb el seu marit, va fundar, ja a la platja de Son Maties, el "Bar Criollo" i la "Pensión Pujol". Així, Francisca Pujol, fou una calvianera treballadora i emprenedora que feu de Magaluf part de la seva vida.

S'adjunta, com a ANNEX I, l'ubicació del carrer.

5. Al nucli poblacional de Calvià Vila trobam el carrer **Policia Damià Barceló** (ubicat en perpendicular a l'Avinguda Es Capdellà).

Damià Barceló Ferrer fou membre fundador de *Falange Española de Porreres* el mes de març de 1936, i integrant de la primera relació nominal de *la Vieja Guardia* de Porreres.

Durant la Guerra Civil, va participar en la detenció de nombroses persones i, els testimonis orals indiquen que formava part dels escamots falangistes que realitzaven execucions extrajudicials de persones darrere l'Oratori de La Creu de Porreres. Després de la Guerra es va refugiar a Calvià per por als seus propis veïns, que coneixien els seus actes violents a Porreres.

El carrer apareix a la pàgina 76 del Cens de símbols, llegendes i mencions del bàndol franquista de la guerra civil i la dictadura a les Illes Balears

Es proposa el nom **Carrer (o camí) de Can Sopa**. Aquest és un nom de carrer que s'havia perdut. Els seus antecedents els trobam al segle XIX; així ho va documentar Agustí Aguiló a l'article "*La formació i evolució urbana de la vila de Calvià i des Capdellà (del segle XIII a mitjans segle XX)*". Publicat a la revista *Entorn de Calvià*, núm. 3, tercera època, el setembre 2014.

Si es superposen el plànol publicat per A. Aguiló i un d'actual, descobrim que l'actual **Carrer Damià Barceló** està totalment a sobre el tram nord de l'antic **Camí de Can Sopa**.

En aquest sentit, s'adjunta com a ANNEX II l'ubicació actual del carrer.

6. Al nucli poblacional de Calvià Vila trobam el **carrer de Sor Rosenda**.

Sor Rosenda va participar a la repressió franquista, en el paper de delatora de persones que s'amagaven de la violència repressora. Va ser el 1950, només uns 11 anys després del final de la Guerra Civil, que se va canviar el nom a l'antic **carrer del Convent** i se'l va anomenar **carrer de Sor Rosenda**.

El carrer apareix a la pàgina 76 del Cens de símbols, llegendes i mencions del bàndol franquista de la guerra civil i la dictadura a les Illes Balears

Es proposa el nom **Carrer del Convent**. Una recerca a documentació antiga ens ha duit a saber que aquest carrer, al manco des del 1904 i fins 1949, era anomenat **Carrer del Convent** i, per tant, es recuperaria el nom tradicional.

En aquest sentit, s'adjunta com a ANNEX III l'ubicació actual del carrer, i com ANNEX IV evidència de l'antiga nomenclatura del carrer.

Conclusió

Per tot això, inform sobre la necessitat d'adaptació de la nomenclatura de 3 carrers del municipi de Calvià per donar compliment a l'establert a la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears.

Calvià, 3 de març de 2021

El coordinador de Memòria Democràtica

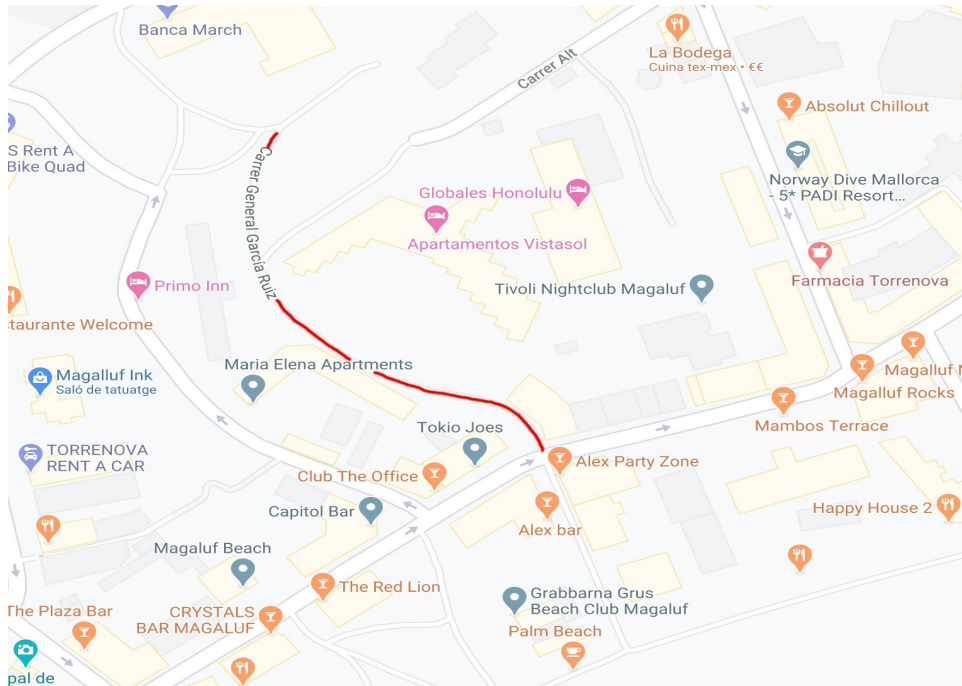
Joan Venys Guillamet

ÍNDEX

- ANNEX I – Ubicació actual del carrer general García Ruiz**
- ANNEX II – Ubicació actual del carrer policia Damià Barceló**
- ANNEX III – Ubicació actual del carer de Sor Rosenda**
- ANNEX IV – Evidència actual de l'antic nom del carrer de Sor Rosenda**

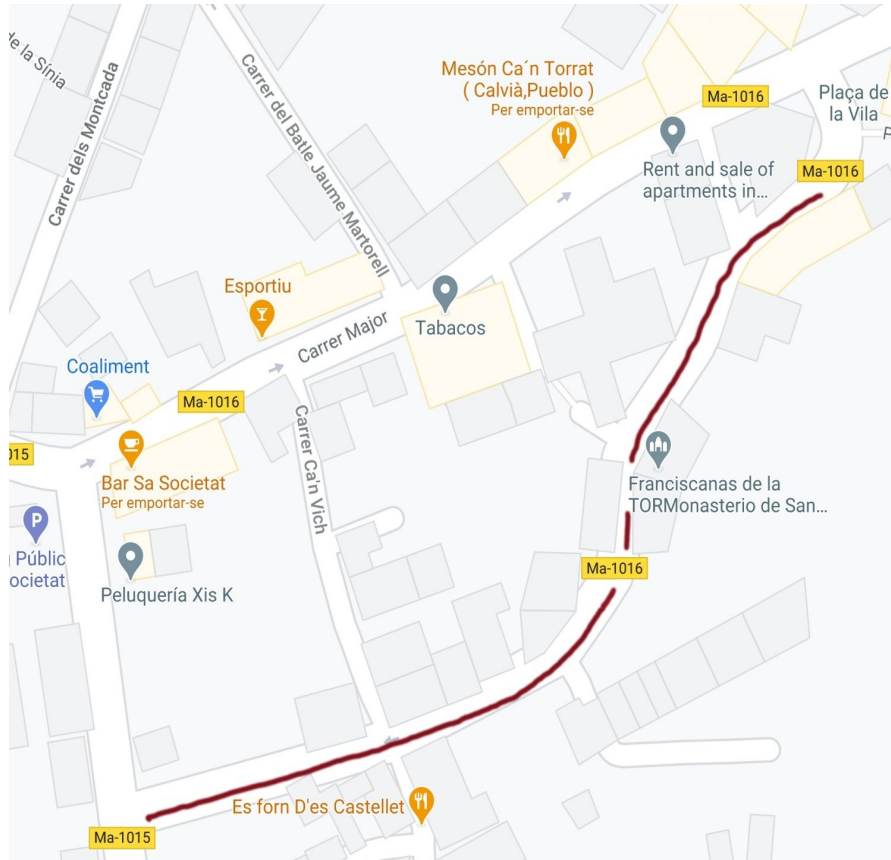
ANNEX I – Ubicació actual del carrer general Garcia Ruiz

**ANNEX II – Ubicació actual del carrer policia Damià Barceló
(superposat sobre la toponímia del s.XIX)**

ANNEX III – Ubicació actual del carrer de Sor Rosenda

ANNEX IV – Evidència de l'antic nom del carrer de Sor Rosenda

